

Воїни Світла

Юрій Гундарів

Цей поетичний ужинок присвячено нашим героям. Тим, хто, на превеликий
жаль, вже на небі...

І тим, хто, на щастя, на землі виборює нашу з вами свободу.

*ВІЙНА ВБИВАЄ.
ЗЕМЛЯ ЗМУЧЕНА СТОГНЕ.
БАГРЯНА ТРАВА.*

ДМИТРО КОЦЮБАЙЛО

*Перший доброволець, якому прижиттєво присвоєно звання "Герой України".
Навчався в Івано-Франківському ліцеї на художника. Його позивний "Да Вінчі"
пов'язаний саме з талантом — він гарно малював.
Для нього найголовнішими у житті були — перемога і кохана дівчина.
Загинув у битві за Бахмут.
Йому було 27 років.*

Такий позивний незвичний,
наче якийсь Ренесанс...
Прислухайтесь: "Да Вінчі"!
Невже це придумав сам?

"Да Вінчі" — придумала доля,
подарувавши йому талант,
кохану, любов до волі,
зневагу до сил зла...

"Да Вінчі" — це іскра Божа,
це не народжені ним картини...
Це нині і тут Відродження
планети з ім'ям — Україна.

ОЛЬГА СІМОНОВА

Ольга Сімонова, позивний "Сімба". Надзвичайно вродлива, сексапільна, завжди зі стильною зачіскою з підголеними скронями... Росіянка за походженням, родом із Челябінська. Загинула за свободу України. Їй було 34 роки.

Починала парамедиком у добровольчому підрозділі. А в 2017 році Оля стала першим контрактником Збройних Сил - іноземкою, яка отримала паспорт громадянки України під час служби в армії.

Боронила найгарячіші точки Луганщини, а згодом її підрозділ перекинули на південь. Та навіть під час найпекельніших боїв вона рятувала тварин, вивозячи їх із лінії фронту.

А ще Оля Сімонова добре вивчила нашу мову. Вона — приклад того, що справжньою українкою не народжуються, а стають...

Пливе у небі вінок жовто-синій
на хвилях пекучого суму —
душа безсмертна Ольги Сімонової,
воїна і красуні:

"Прощавайте, песики й котики!
Прощавайте, мої побратими!
Зі мною тепер зоряна готика —
янголи, херувими..."

Але я все одно з вами,
ми разом долаємо спротив,
вперед прориваємося з боями...
Чи пам'ятаєте мій дотик?.."

Як будете часом у храмі, може,
помоліться в куточку за Сімбу —
поставте свічку і тихо промовте:
Олю, уклінне спасибі!..

Пливе у небі вінок жовто-синій
на хвилях пекучого суму —
душа безсмертна Ольги Сімонової,
воїна і красуні...

ДМИТРО БУЙВАЛ

Талановитого актора-міма зі Сумщини знали як "живу скульптуру". Він популяризував цей вид мистецтва в Україні та за кордоном. Дарував те, що сьогодні всім нам так не вистачає, — посмішку.

Його життя обірвалося на 32-му році у бою під Куп'янськом...

Він захищав нас.

Скульптура у бронзі —
струнка, бородата
виблискує на сонці,
ігноруючи натовп...

Та раптом зморшки вкрили чоло,
сяє посмішкою лице золотаве —
і всі проблеми, як рукою, зняло,
ще б крила, і можна літати!

Пірнати у небо — чисте, прозоре,
і попри всі сльози любити,
як хрест, нести безутішне горе,
щоб далі крізь біль жити.

Скульптура у бронзі
струнка, бородата
виблискує на сонці —
постать солдата.

АНДРІЙ ПІЛЬЩИКОВ

У Патріаршому соборі Воскресіння Христового у Києві проводжали в останній політ у небо українського бойового пілота, який був більше відомий своїм позивним "Джус". Він — один із тих, хто складав легендарний образ — Привид Києва...

"Київський привид!" — не сходить з вуст.
Він був невловимим, прозорим, незримим...
Короткий, як сплеск, позивний — "Джус",
справді, це не реальність — привид...

Стрункий, рудобородий, незламний,
тремтливо ніс у долонях свічку:
Україна. Мама. Меланія...
А тепер — вічність.

А тепер те, що він сам обрав,
найвища, як ковток повітря, потреба:
робота, покликання, насолода, гра —
Небо.

СЕРГО ГОРНАКАШВІЛІ

*Доброволець-грузин віддав своє життя за Україну в бою на Харківському напрямку.
Виступав за український футбольний клуб "Колос".
У нього залишилося троє дітей...*

Він покинув свою родину,
хоч у серці забрав Грузію...
Та для себе відкрив Україну,
тут знайшов собі вірних друзів.

Ось його омріяна доля —
український футбольний "Колос",
в білих смугах зелене поле,
сльози щастя від забитого голу...

Та як поле стало червоним,
він пішов боронити волю...
Чуєте, б'ють по ньому дзвони!
Він сам обрав свою долю.

ВАСИЛЬ СЛІПАК

*Оперний співак зі світовим іменем. Володар унікального голосу — контртенору.
Соліст Паризької національної опери.
Перебуваючи за межами України, ніколи не припиняв переживати за її долю, завжди*

*був у вирі подій.
Загинув у бою на Донбасі від кулі снайпера.
Герою України назавжди буде 41 рік.*

*А що тобі ще треба?
Гастролі, контракти, квіти,
блискучий талант від неба,
успіх несамопитий...*

*У дім свій вертаєшся ти,
коли його прагнуть стерти, —
щоб кулю свою знайти...
Зустріти своє безсмертя.*

АНДРІЙ ХАЛОЇМОВ

*Його біографія складається з кількох речень.
Одразу після закінчення Київського професійно-педагогічного коледжу прийшов працювати слюсарем в електродепо "Харківське" Київського метрополітену...
Добровольцем пішов захищати Батьківщину.
Побратими любили його — він міг лише одним веселим словом підняти настрій у скрутну хвилину.
22 жовтня 2023 року загинув від поранення, отриманого під час виконання бойового завдання в районі Авдіївки.
Йому було 32 роки...*

*Андрію, як тобі там, з тими,
хто вже на небі?
Чуєш, твої побратими
розказують про тебе?
Бачиш, як сумує дружина,
як мати плаче?
Плаче вся Україна
за тобою, козаче!
Але будь певен, Андрію,
за нами — сила:
на кривавому рингу
перемагає Світло...*

АНТОН СМЕЦЬКИЙ

Запалено ще одну свічку... На фронті загинув військовослужбовець — хореограф і танцівник.

Йому було 37 років...

До війни він співпрацював із відомими українськими артистами, зокрема Іриною Білик. Після війни мріяв навчати дітей...

Антон втратив ногу, підірвавшись на російській міні. Але після реабілітації повернувся до своїх побратимів-саперів...

Він танцює красивий, усміхнений —
віддзеркалює повітря рух...

Ось летить над холодними мінами,
перетворює муки у гру.

Тож ніхто його не зупинить,
він танцює під вибухи бомб...

Під ногами — небесна піна,
а під серцем — наша любов.

ДЖЕРІКО МАГАЛЛОН

Каліфорнієць Джеріко Скай Магаллон у березні 2022 року приїхав захищати Україну. На початку вересня 2023 року він загинув біля Бахмута. Йому було 28 років.

Джеріко любив життя, свободу, тварин. Чи не на кожній світлині — він із песиком чи кішкою на руках.

А через чотири місяці після смерті воїна в нього народився син...

Ось так вважав Джеріко:
не може спокійно спати
його рідна Америка,
коли плаче українська мати.

Не можна жити спокійно,
як ракети б'ють по лікарнях,
коли онкохворий хлопчик кинув
в небо погляд прощальний...

Підставив плече Джеріко,

не дочекавшись сина...
Плаче за ним Америка.
Плаче за ним Україна.

МАРГАРИТА ПОЛОВІНКО

*На фронті загинула 31-річна криворізька художниця Маргарита Половінко.
Від 2024 року вона займалася волонтерством та евакуацією поранених українських захисників.*

Маргарита малювала кров'ю свій щоденник, який планувала завершити після закінчення війни, щоб дати людям змогу змити її з малюнків...

"Я почала багато малювати з початком повномасштабного вторгнення. Це були перші новини про загибель дітей в Ірпені. Я намалювала дівчинку, яка, наче янгол, летить над будинками..."

Маргарита летить над будинками —
криворізький янгол білявий,
волонтерка, парамедикиня —
до обителі вічної слави.

Маргарита лишає малюнки,
нам нагадуючи палко знов:
"Я благаю вас, добрі люди,
змийте з них до останку кров..."

ПАВЛО ІВАНОВ

*12 квітня під час виконання бойового завдання на літаку F-16 загинув український льотчик Павло Іванов.
Герою України було лише 26 років...*

Літак F-шістнадцять.
Пілот — двадцять шість.
Замовкла рація.
Зупинилась мить...

Він мріяв літати,
а пішов молодим...

Іванових — багато,
а такий — один.

КРІС ГАРРЕТТ

6 травня 2025 року в районі Ізюма Харківської області загинув 40-річний волонтер Кріс Гарретт, отримавши смертельні поранення під час знешкодження вибухового пристрою.

Британський фахівець із розмінування допоміг нашим саперам врятувати життя сотням українців...

А навіщо тобі зранена Україна,
якщо затишна Британія є у тебе?
Тут — вибухи, страждання, міни,
з ранку до ночі червоне небо...

Але ти був до кінця з нами,
є така місія — самопожертва!
Адже не можна спати ночами,
слухати музику, пити і жерти,

коли чекають на твою допомогу
бо ти можеш врятувати життя чиясь..
Звісна річ, важко бути Богом,
але ти був ним...
Не був, а є!

МАКСИМ НЕЛІПА

12 травня загинув у бою відомий український кіноактор і телеведучий, старший лейтенант.

Після перемоги він мріяв займатися мирними справами: "Чим саме? Про це поки що рано замислюватися. Потрібно зосередитися на контрнаступі. До того ж згадую афоризм: "Хочеш розсмішити Бога — розкажи йому про свої плани"..."

На небо забирають кращих —
співають вони під гітару
у райських прозорих хащах

тужливі пісні Сінатри...

Але ти лишаєшся з нами.
Співай і танцюй, козаче,
на зло шахедів цунамі!
Та Бог не сміється, а плаче...

МАКСИМ УСТИМЕНКО

У ніч на 29 червня під час відбиття масованої повітряної атаки РФ на літаку F-16 загинув український льотчик Максим Устименко.

Герою було 32 роки. Без батька залишився чотирирічний син...

Вдалося збити сім повітряних цілей,
відвести від населених пунктів літак
ще вистачило майже останньої сили...
І висота.

Легені пронизує холодне повітря,
внизу під тобою із хмар вінок...
А там вдалині крізь тужливий вітер
махає рукою малятко-синок.

ТИГРАН ОГАННІСЯН І МИКИТА ХАНГАНОВ

У червні 2023 року російські окупанти в Бердянську вбили двох підлітків — 16-річних Тиграна Оганнісяна та Микиту Ханганова, яких підозрювали у підготовці диверсії на залізниці.

Відважних друзів застрелили снайпери: Микита був вбитий пострілом у голову, а Тигран - у серце...

*На превеликий жаль, рідні й досі не одержали тіла загиблих хлопчиків.
16-річні герої нагороджені орденом Свободи.*

На двох — тридцять два:
ще жити й жити!
Для тебе сонце, небо й трава,
щоб землю спраглу любов'ю покрити...

Та подвиг не питає віку:
цей заховавсь, мов у кокон в схрон,
той зав'язвся десь, як вітер,
а хтось у шістнадцять — герой.

Але героїв нікому не вбити,
вони не гинуть від снайперських ран!
Шістнадцятирічні Тигран і Микита.
Шістнадцятивічні Микита й Тигран.

ЯРИНА МРУЦЬ

На фронті загинула бойова медикня, командир медпункту окремого штурмового полку Ярина Мруць.

Їй було лише 26 років.

Ярина родом із Нагачева Яворівського району на Львівщині – там проживають її батьки, бабуся та троє молодших братів. Вона зі шкільних років вирізнялася яскравими здібностями: екстерном відразу пішла у другий клас, а у 15 років вступила до Вінницького національного медичного університету імені Миколи Пирогова.

Дівчина казала: "Буду служити, поки потрібна моя допомога".

Мріяла після перемоги подорожувати світом...

Ось вона посміхається, пригорнувши котика,
з-під шапочки світлі струмочки волосся...
Мріяла про подорожі на Фіджі чи Корсику —
не судилося, не вдалося...

Вірила, що потрібна її допомога...
А тепер подорож до вічного неба —
зараз душа у віночку пливе до Бога,
Він завжди кращих забирає до себе.

Зайдіть до храму і поставте свічку,
покладіть папірець на білу скатертину,
де лише одне ім'я увічене:
Ярина.

СЕРГІЙ СМОЛЯК

Під час чергової ракетної атаки на Київ у ніч на 9 січня загинув 56-річний лікар Сергій Смоляк: його бригада надавала допомогу постраждалим від російського обстрілу...

Лікар Сергій поспішав до людей,
адже він — швидка допомога...
А зараз по небу вгору іде —
ближче до Бога.

Його приймає бездонний шар —
незвідана космічна стихія...
Новою зіркою сяє душа
нововознесеного Сергія.

*ВІЙНА ВБИВАЄ.
СОНЦЕ ЦІЛУЄ ЗЕМЛЮ.
ЖИТТЯ ТРИВАЄ.*

ГАЛИНА АЛМАЗОВА

*Відома українська гонщиця, має міжнародний титул "Королева доріг".
Волонтерка, парамедик, підприємець.
На своїй автівці евакуювала із зони бойових дій понад сто поранених бійців.
Народний Герой України.
Позивний — "Вітерець".*

Ніч. Зима. В салоні — поранений.
Фари вимкнено, інакше потрапиш на мушку.
Ось таке надзвичайне ралі —
виносити з пекла живу душу.

Лети, "Вітерцю", на допомогу,
твоя відвага інших гартує!
А я помолюся за тебе Богу
і за тих, кого ти рятуєш.

МИКОЛА БІЛЕНЬКИЙ

Львів'янин. 53 роки. Професійний клоун.

У перші дні війни повернувся з Англії, де працював за контрактом, щоб добровольцем піти на фронт.

Після контузії залишається зі своїми побратимами, адже їм конче потрібне його сонячне мистецтво.

Недаремно він отримав такий позивний — "Фартовий Арлекін"...

Серед крові і гару,
серед суму і мін
тішить щедрим даром
фронтний Арлекін.

Позивний "ФартОвий".

Професія — сміх.

Враз знімає втому,

заряджає всіх...

Серед крові і гару
світлим дням навздогін,
мов дитинства примара, —
фронтний Арлекін.

ОЛЕКСІЙ ЮКОВ

Від самого початку війни він очолює групу "Плацдарм", яка забирає з лінії фронту тіла загиблих. Ця сумна цифра становить вже понад півтори тисячі тіл. Нерідко доводиться збирати рештки рук і ніг, кістки...

За цей час Олексій оглянув сотні тіл. Інколи стрілка годинника продовжує рухатися, коли серце його власника вже зупинилось...

"Тіло треба повернути додому, — стверджує Юков, — щоб душа могла відродитися...

Часом відчуваєш, що з тобою хтось розмовляє уві сні, або навіть бачиш рядки з листа загиблого..."

З поля бою виносить загиблих
в паузи між атаками,
щоби матір перед могилою
сина могла оплакати.

Із фрагментів збирає ціле —
сам, ніхто не примушує...
Перед ним не скалічене тіло —
розтерзані душі!

А коли всі лягають спати,
бачить літер дитячий ряд:
"Ти не хвилюйся, тату!
У нас все гаразд..."

ІГОР БЕЛАНОВ

*Володар "Золотого м'яча" 1986 року, легендарний форвард київського "Динамо",
"кульова блискавка", міг би у свої 64 роки спокійно спочивати на зоряних лаврах.
Але сьогодні він із автоматом у руках захищає нашу землю від безпощадного ворога.
До речі, разом із сином, який гідно носить ім'я Лобановського...*

Коли вже років достатньо,
а ім'я — в енциклопедіях,
можна було б мандрувати
десь на велосипеді...

Але він гравець атаки
і нині, і прісно —
в руках з автоматом
боронить Вітчизну.

АНДРІЙ СИДОРЕНКО

*47-річний львів'янин покинув безпечне життя за кордоном та добровільно пішов
захищати нашу землю від окупантів.
Унаслідок важкого поранення втратив зір та ліву ногу.
Лікарі зробили все, щоб повернути його до життя.
Поруч — найближчі для нього люди: дружина, син і донька...*

Вдихаю запах твого волосся,
знаю, діти наші вже зовсім дорослі,
наша надія і наша опора,

адже сьогодні — це продовження вчора...

Відчуваю підшвами бруківки тепло,
над нами небо, як прозоре скло,
чую терції трамвайних дзвонів,
певен, кішки гріються на підвіконні,
на цьому розі двірник вічний,
застиг на місці синьою свічкою
в оточенні ліхтарів-сосон...

Ти не повіриш: я бачу сонце!

ДАР'Я КОЗИРЄВА

18 квітня суд у Санкт-Петербурзі призначив майже три роки позбавлення волі 19-річній Дар'ї Козиревій, визнавши її винною в "дискредитації" російських військових. Студентку Санкт-Петербурзького державного університету заарештували в лютому 2024 року після того, як вона до пам'ятника Шевченка у цьому російському місті прикріпила листок із рядками з вірша "Заповіт":

"Поховайте та вставляйте,

Кайдани порвіте

І вражою злою кров'ю

Волю окропіте..."

На суді Дар'я свою провину не визнала.

*"Я вважаю, що армія дискредитувала себе після широкомасштабного вторгнення",
— в останньому слові наголосила відважна дівчина.*

Одну хвилинку, зупинись, Дар'є!

Для самопожертви немає причин,
живи життям молодим і безхмарним,
а найголовніше — мовчи...

Однак мовчати вона не може,

адже не гвинтик слухняних мас...

Над нею схилилася Матір Божа.

Її за руку веде Тарас.

ВАСИЛЬ ФЕДОРЕНКО

Плечима своїми тебе закриє і під крилами його будеш надіятися. Як зброя,
оточить тебе істина його, не злякаєшся страху нічного...

Псалом 90

*Священник із села Терпіння, єдиний капелан "Азовсталі", понад три роки перебував у
нелюдських умовах російського полону.*

14 червня він повернувся додому в рамках обміну тяжкохворих полонених.

Капелан із Терпіння

не з книжок знає, що таке зло,

відчувши на власній спині

хрест терновий — російський полон.

Капелан із Терпіння

бачив хижий оскал звіра,

але крокував невпинно

до світла — із свічкою віри.